

afløst. Det er den Tanke, der gaaer heelt igjennem dette Lovforslag, at man ikke gjerne vil opfordre Lovgivningsmagten til voldsomt og tungent at foregribe den Udvikling af Anstuelserne og Sæderne, som gjennem den offentlige Mening arbejdede sig frem. Det laa ikke Regjeringen særdeles paa Sinde ved stærke Forholdsregler i høi Grad at fremkynde en stor Benyttelse af Loven, men man ønskede, at der blev givet saadanne Forholdsregler, hvorigjennem, naar hele den offentlige Mening gil i den Retning — ogsaa de Familiers, om hvilke der er Spørgsmaal — en retfærdig og billig Løsning af Forholdet kunde finde Sted. Det er det gjennemgaaende Synspunkt, og det er ogsaa fra dette Synspunkt, at de Bestemmelser ere foreslaaede, som ere optagne med Hensyn til Fæstegodsset. Man har villet, at der ikke skulde være endog blot et tilsynsladende Tilbageffridt i denne Henseende; man har søgt ved disse Bestemmelser at fremme den Tingenes Gang, som hidtil har fundet Sted. Dette Synspunkt maa jeg fastholde; men Detaillen maa naturligvis være Gjenstand for nærmere Overvejelse. Den ærede Landsstingsmand antydede, at Indenrigsministeren og Justitsministeren mulig kunde trænge til local sagkyndig Medhjælp ved Bedømmelsen af Salgsplanerne. Det er ikke udelukket; jeg tror ikke, at det behøver at staae i Loven; det er som sagt ikke udelukket; men Bestemmelse have vi troet maatte træffes ved en saadan sælles Beslutning af Justitsministeren og Indenrigsministeren. — Skulde jeg have overseet et enkelt Punkt, beder jeg det undskyldt; jeg vil ikke gjæne opholde Thinget længere.

Blug. Jeg ønsker ikke at forlænge Discussionen videre, men skal blot bemærke, at det er mig ganske umuligt at forstaae Grundlovens § 93 anderledes end som jeg allerede har sagt, at jeg forstaaer den. Naar man forbyder Fornelsen af en vis Institution, en vis Indretning, saa er det sandelig ikke af Kjærlighed til denne Indretning. Man kan fornøstigtvis kun gjøre det, fordi man anseer denne Indretning for ikke at være gavnlig. Grundloven har ganske vist respecteret

de bestaaende Stiftelser af den heromhandlede Art, og vi kunne meget vel være enige om, at den deri har gjort fuldkommen Ret. Men, idet den har forbudt Oprettelsen af flere saadanne Stiftelser, kan dette ikke forstaaes saaledes, som om den netop skulde have fundet det Antal af Stiftelser, der dengang bestod, rigtigt eller ussadeligt. Nei, den har fældet en Slags Fordømmelsesdom over alle disse Indretninger, og dette var efter min Mening ogsaa ganske rigtigt. Det strider nemlig mod al Fornøst at forurette Individerne for Slægtens Skyld og at forurette maaskee dem allermeest, der netop i den almindeligste Mening staae som særlig Begunstigede. Det er denne Uret, som jeg opponerer imod, og det er derfor, at jeg ønsker, at de heromhandlede Stiftelser maae gaae over til fri Eieendom. Jeg erkjender ligesaa villig og aabent som andre ærede Talere, at der her er gjort et velmeent Forsøg paa at løse Spørgsmaalet, men jeg tror ikke, at dette Forsøg vil have store praktiske Følger, undtagen netop i det Tilfælde, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa, men som den ærede Minister rigtig fremhævede, at Fremmede, der have Eieendomme i andre Lande, som de sætte store Pries paa, arve danske Fideicommissgodser. I saa Tilfælde vil den foreslaaede Lov maaskee nok komme til Anvendelse, men ellers vil Anvendelsen blive overordentlig sjelden, og Følgen vil altsaa kun blive den, at Grundlovens § 93 nu ganske vist kan siges at være opfyldt, men opfyldt paa en saadan Maade, at de paagældende Institutioner nedarves i lang, lang Tid. Jeg skal være villig til at tage de allerømmeste Hensyn til de Rullebendes Ret, men de Skolelevende tilkender jeg ikke nogen Ret; et ufødt Foster har endnu ingen Mennekerettigheder. Naar vi lade det Bestaaende gjælde for alle dem, der ere fødte i det Dødblik, da Loven kommer ud, saa er der gjort Alt for Familien og for Personerne, hvad der med nogen Ret og Billighed kan forlanges, og der vil saa dog alligevel gaae en uendelig lang Arrække hen, inden der skeer væsentlige Forandringer. Det er net ikke de store Eieendomme, som jeg har det Allermindste imod. Men de heromhandlede Stiftelser ere jo net ikke Eieendomme, det